

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om förteckningar och ett register över dem som i sitt yrke är exponerade för ämnen och processer som medför risk för cancersjukdom

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om förteckningar och ett register över dem som i sitt yrke är exponerade för ämnen och processer som medför risk för cancersjukdom (RP 104/2023 rd): Ärendet har remitterats till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Sirkku Saarikoski, social- och hälsovårdsministeriet
- jurist Katja Danner, social- och hälsovårdsministeriet
- överinspektör Tuija Vähänen-Koivuluoma, Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland, ansvarsområdet för arbetarskydd
- senior expert Sanni Uuksulainen, Arbetshälsoinstitutet.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Dataombudsmannens byrå
- Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- STTK rf
- Akava ry
- Finlands näringsliv rf
- Företagarna i Finland rf
- Tehy rf
- Industrifacket rf.

Inget yttrande av

- Institutet för hälsa och välfärd (THL).

Betänkande AjUB 1/2024 rd

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår ändringar i lagen om förteckningar och ett register över dem som i sitt yrke är exponerade för ämnen och processer som medför risk för cancersjukdom. Enligt förslaget utvidgas lagens tillämpningsområde till att omfatta reproduktionstoxiska agenser och arbetstagare som exponeras för reproduktionstoxiska agenser.

Genom de ändringar som föreslås i propositionen genomförs en del av ändringarna i ett direktiv om ändring av direktivet om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för carcinogener eller mutagena ämnen i arbetet.

Enligt propositionen ska arbetsgivarens skyldighet att föra förteckning utvidgas till att gälla också reproduktionstoxiska agenser och arbetstagare som exponeras för dem. Arbetsgivaren ska bevara uppgifterna i fem år från det att den sista uppgiften infördes. Uppgifter om arbetstagarnas exponering för agenser som medför risk för cancersjukdom och för mutagena agenser ska fortfarande anmälas till det nationella registret över arbetstagare som i sitt yrke är exponerade för ämnen och processer som medför risk för cancersjukdom samt för mutagena ämnen.

Lagen avses träda i kraft den 1 april 2024.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Syftet med propositionen är att bidra till genomförandet av direktiv (EU) 2022/431 om ändring av direktiv 2004/37/EG om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för carcinogener eller mutagena ämnen i arbetet (fjärde direktivet om ändring av cancerdirektivet). Detta sker genom att tillämpningsområdet för lagen om en förteckning och ett register över dem som i sitt yrke är exponerade för ämnen och processer som medför risk för cancersjukdom (452/2020) utvidgas till att omfatta reproduktionstoxiska agenser och arbetstagare som exponeras för sådana agenser.

Enligt propositionen ska arbetsgivarens skyldighet att föra förteckning utvidgas till att gälla också reproduktionstoxiska agenser och arbetstagare som exponeras för dem. Arbetsgivaren ska alltså i fortsättningen föra en förteckning inte bara över agenser som medför risk för cancersjukdom och mutagena agenser och arbetstagare som exponerats för sådana agenser, utan också över reproduktionstoxiska agenser och arbetstagare som exponerats för dem. Med avvikelse från uppgifterna om exponering för agenser som medför risk för cancersjukdom och mutagena agenser ska uppgifter om exponering för reproduktionstoxiska agenser inte anmälas till det riksomfattande ASA-registret vid Arbetshälsoinstitutet. Arbetsgivaren ska bevara uppgifterna om att en arbetstagare exponerats för en reproduktionstoxisk agens i fem år från det att den senaste uppgiften har införts.

Vid utskottets sakkunnigutfrågning framfördes olika åsikter om förvaringsplatsen och bevaringstiden för uppgifter om arbetstagare som exponeras för reproduktionstoxiska agenser. Enligt utredning till utskottet har man under beredningen av lagen granskat och övervägt att genomföra lagen på ett alternativt sätt så att även uppgifter om exponering för reproduktionstoxiska agenser skulle anmälas till ASA-registret där de skulle bevaras antingen lika länge som andra uppgifter

Betänkande AjUB 1/2024 rd

som förs in i registret eller en kortare tid. Bestämmelserna om förvaringsplats och bevaringstid i propositionen är enligt utredningen resultatet av en bedömning av syftet med cancerdirektivet och den nationella ASA-lagen och av frågor som gäller skydd av personuppgifter. Det är inte känt att reproduktionstoxiska agenser skulle ha sådana effekter på hälsan som visar sig först tiotals år efter en exponering och för vars del ett orsakssamband mellan exponering och insjuknande skulle kunna påvisas på samma sätt som för yrkesrelaterad cancer. Den föreslagna bevaringstiden har också ansetts uppfylla kraven i dataskyddsförordningen på minimering och begränsat bevarande av uppgifter.

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet anser det önskvärt att bestämmelserna om bevarings- och förteckningsskyldigheterna i framtiden orsakar företagen så liten administrativ börda som möjligt.

Utskottet anser att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Det tillstyrker därför lagförslaget utan ändringar.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 104/2023 rd utan ändringar.

Helsingfors 29.2.2024

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Saara-Sofia Sirén saml
vice ordförande Lauri Lyly sd
medlem Miko Bergbom saf
medlem Tuomas Kettunen cent
medlem Mikko Lundén saf
medlem Anders Norrback sv
medlem Olga Oinas-Panuma cent
medlem Karoliina Partanen saml
medlem Aino-Kaisa Pekonen vänst
medlem Jorma Piisinen saf
medlem Mikko Polvinen saf
medlem Tere Sammallahti saml
medlem Timo Suhonen sd
ersättare Juha Viitala sd.

Sekreterare var

plenarråd Miika Suves.